

Број/Број: 03/1-50-1-9-12-8/08
Сарајево/Сарајево: 29. 1. 2008. године

Члановима Зједничке комисије за одбрану и сигурност БиХ

**PREDMET: Informacija o posjeti strukturama Civilne zaštite u Općini Trebinje
Veza, akt broj: 03/1-50-1-9-11g -1/07, od 24.12.2007.**

Predstavnici Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost PSBiH Dragica Hinić, Željko Grubešić i Jovica Katić, zajedno s predstavnikom Ministarstva sigurnosti BiH Milivojem Popovićem, te Misije OSCE-a u BiH Christianom Hauptom, posjetili su, 21.12.2007., organe Civilne zaštite Općine Trebinje. Svrha ove posjete bila je upoznati se sa strukturom Civilne zaštite i Vatrogasne brigade Općine Trebinje, uslovima njihovog rada i problemima s kojima se susreću tokom svakodnevnog obavljanja poslova, te sagledati uslove za organiziranje regionalne radionice o stanju, prevenciji i prekograničnoj saradnji u oblasti zaštite od požara, koju Zajednička komisija planira organizirati tokom naredne godine.

Predstavnike Zajedničke komisije primili su Gojko Grče, pomoćnik načelnika Općine Trebinje, Radoslav Prelo, načelnik Civilne zaštite Općine Trebinje, Mirko Milojević, predstavnik profesionalne Vatrogasne brigade Općine Trebinje, te Miroslav Vujanić iz DPPI Odjela Pakta stabilnosti Jugoistočne Evrope.

Gojko Grče se u svom izlaganju naročito dotakao problema požara koji su Općinu Trebinje zadesili proteklog ljeta. Oko 90 % svih požara koji su se desili protekle godine bili su duž granice ove općine sa Crnom Gorom, a u najvećem broju slučajeva vatra je prelazila preko granične linije. Pri tome vlasti Crne Gore nisu preduzele nikakve aktivnosti na gašenju požara. On je naglasio kako u organima Općine nema politizacije kada je požar u pitanju i kao primjer toga naveo zajedničku akciju "Granica 2006" koju su proveli u saradnji sa susjednim općinama u BiH, ali i u Crnoj Gori i Hrvatskoj. Ipak, naveo je da se problem javio naredne godine kada je stečeno iskustvo iz ove akcije trebalo primijeniti u praksi.

Požari su izazvali velike štete ne samo na šumama, nego i gubitke u pčelarstvu i travarstvu, kao značajnim djelatnostima u ovom području. Pohvalio je organizaciju i obučenost Civilne zaštite i PVB Općine Trebinje koji su, uz nadljudske napore, uspjeli uspješno odgovoriti velikim požarima koji su zahvatili ovo područje protekle godine i koji su, što je najbitnije, realizirani bez ijedne ljudske žrtve. Istakao je da Vatrogasna brigada raspolaže dotrajalom opremom zbog čega se najviše novca potroši na njeno stalno održavanje i popravljavanje. Zaključio je da u takvim vanrednim situacijama više ne postoji podrška vojnih i policijskih snaga kako je to bilo nekada, nego su civilna zaštita i vatrogasci prepušteni sami sebi. Niz je pitanja koje država mora zakonski regulirati, od kadrovskog jačanja ovih institucija, njihovog obučavanja, finansijske podrške, do koordinacije na svim nivoima u državi i formiranje centara za obavještanje u kriznim situacijama. Na realizaciji ovih pitanja mora se raditi brzo kako ne bi u sadašnjem stanju dočekali i narednu požarnu sezonu.

Radoslav Prelo naveo je da je ova regija, koja obuhvata sedam općina, zbog konfiguracije terena koju ima, najugroženija u široj okolini. Civilna zaštita može se pohvaliti dobrom voljom i entuzijazmom ljudi, stanovnika Općine Trebinje i susjednih općina koji učestvuju u gašenju požara. Kao primjer naveo je da Općina Ravno nema svoju vatrogasnu jednicu, pa je tako sva aktivnost prilikom gašenja požara ovih godina bila na teretu PVB Trebinje. Tako se ova brigada prvenstveno vodila ljudskim faktorom i apelima da se spase životi i imovina ljudi, te nikada nije čekala zvanični dopis za pomoć jednog načelnika općine drugom. To je svakako i jedan od razloga zašto je hercegovačka regija u posljednjih pet godina dobila najviše donacija za potrebe zaštite od požara. Ipak, donirani MTS i vatrogasna vozila uglavnom su dotrajala i u lošem su stanju. Istakao je da je slika sadašnjeg stanja nezadovoljavajuća i zato je ovu posjetu ocijenio kao priliku za zajedničko sagledavanje najboljih rješenja za naredni period.

Dragica Hinić upoznala je domaćine o cilju posjete predstavnika Zajedničke komisije, Ministarstva sigurnosti BiH i Misije OSCE-a u BiH. Kao glavni cilj navela je organiziranje regionalne radionice koja bi bila vezana za pitanja prekogranične saradnje u gašenju požara, a održala bi se upravo u Trebinju. Istakla je da je Zajednička komisija inicirala ovaj sastanak kako bi od predstavnika Općine, Civilne zaštite i vatrogasaca čula njihove potrebe i kako bi oni time pomogli u definiranju pravih pitanja kojima bi trebalo posvetiti pažnju na ovoj radionici, a sve s ciljem poboljšanja stanja na ovom polju naredne godine. Na navedenoj radionici trebalo bi da učestvuju predstavnici parlamenata i radnih tijela nadležnih za pomenutu oblast, ministarstava, načelnika susjednih općina i predstavnici civilne zaštite Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Crne Gore, kao i operativci na ovim poljima iz sve tri države.

Christian Haupt izrazio je zanimanje za ovaj problem i konstatirao da je u njegovo rješavanje već uloženo dosta truda. Kao neugodno iznenađenje doživio je činjenicu da prilikom gašenja požara ove godine u praksi nisu korištena saznanja dobivena na prethodnim seminarima. Stoga je potvrdio da će Misija OSCE-a u BiH podržati održavanje ove radionice kako bi se saradnja na ovom polju u narednom periodu znatno poboljšala.

Mirko Milojević izrazio je nezadovoljstvo političkom saradnjom na svim nivoima vlasti u BiH po ovim pitanjima, ali i zadovoljstvo saradnjom između vatrogasnih jedinica na terenu. On je naglasio da su se u augustu 2007.godine dešavali požari linije 50-70 km, a pored toga su pripadnici PVB morali biti na više mjesta isti dan radi njihovog gašenja. Saradnju s Republikom Crnom Gorom, što se tiče gašenja požara, ocijenio je jako lošom, jer predstavnici njihovih vatrogasnih brigada nisu gasili požare na svojoj teritoriji, te su oni stalno prelazili u BiH. Predstavnik ove PVB proteklog ljeta optuživale su kolege iz Dubrovnika da nisu gasili požare do granice BiH s Hrvatskom, kada je požar u tri navrata došao čak do obale mora. Pripadnici PVB objasnili su kako su se požari pojavili na području koje je u nadležnosti PVB Hrvatske, te su oni na vrijeme upozorili svoje kolege u Dubrovniku na mogućnost ovakve katastrofe. Međutim, zbog njihove loše procjene, vratili su vozila natrag u Hrvatsku, što je kasnije imalo za posljedicu velike požare u dubrovačkoj regiji. Kao poseban problem s kojim se susreću predstavnici PVB Trebinje označen je i nedemirani teren na kojem se gase požari.

Miroslav Vujanić naveo je da je u okviru projekta obuke djelovanja lica i timova u kriznim situacijama, koji ovaj odjel, u saradnji s pograničnim općinama 13 zemalja JI Evrope, provodi od 2003. godine, na visok nivo podignuta saradnja između lica koja su učestvovala u obukama. Razmjena informacija također je tekla dobro. Prilikom praktičnih vježbi stvorena je pozitivna atmosfera pri prelasku učesnika ovog projekta iz jedne države u drugu. Naveo je i da se ovim projektom poboljšala prekogranična saradnja predstavnika graničnih policija BiH, Hrvatske i Crne Gore. Ipak, evaluacijom projekta uočene su i neke slabosti u dosadašnjem radu. Kao rezultat svega ovoga Vujanić je naveo iniciranje trilateralnih sporazuma između BiH, Crne Gore i Hrvatske, koji još nisu potpisani. Dosadašnja ulaganja međunarodnih organizacija u sektor civilne zaštite, a u prvom redu NATO-a i Crvenog križa, iznosio je oko 205.000 €. Od tog iznosa oko 70 % iskorišteno je na obuku, a preostalih 30 % na putne troškove, troškove noćenja, i sl. Istakao je, međutim, da je vrijeme čistih donacija prošlo. Međunarodna zajednica prvenstveno želi da vidi

inicijativu Bosne i Hercegovine i njenih organa po ovim pitanjima s konkretnim projektima, kako bi se ona uključila u njihovo finansiranje. Zato se mora napraviti ozbiljna procjena sadašnjeg stanja i potreba na ovom polju, kao i dobra strategija te organizirati seminar s kojeg bi bila poslana jasna poruka koja bi imala dobar odjek i povratni efekat.

Milivoje Popović naveo je kako je učestvovao u obuci "Granica 2006" i saznanja dobivena na toj radionici ocijenio je korisnim. Ali, naveo je da je teorija jedno, a praksa nešto sasvim drugo, što su najbolje pokazali požari koji su zadesili ovo područje proteklog ljeta. Naglasio je da je Ministarstvo sigurnosti BiH potpisalo Memorandum o razumijevanju s Danskom u kojem se Bosni i Hercegovini nudi pomoć u donaciji većeg broja gas-maski, naprtnjača i druge opreme koja joj je potrebna za gašenje požara. Međutim, problem je što se u svakoj donaciji, pa tako i u ovoj, donira dotrajala oprema koja standardima ne može zadovoljiti zakonske propise u tim državama, te je donirana BiH. Kao problem naveo je i činjenicu da BiH za svu doniranu opremu mora platiti carinu i porez. Na kraju je istakao da se u proceduri izrade nalazi Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara na nivou BiH, čiji vrlo bitan segment predstavlja formiranje jedinstvenog infocentra 112 za krizne situacije, koji će pokrivati prostor cijele Bosne i Hercegovine. Podržao je ideju održavanja navedene radionice, uz sugestiju da se održi prije početka sezone požara u BiH, a najkasnije do aprila.

Željko Grubešić je, na osnovu diskusije na ovom pripremnom sastanku, predložio određeni broj zaključaka, u smislu pitanja koja bi trebalo da budu sastavni dio naredne radionice. Mišljenja je da bi radionicu trebalo iskoristiti za, na regionalnom nivou, definiranje kanalsanja ovih problema ka upravama civilne zaštite i ministarstvima sigurnosti. Dalje, DPPI Odjel Pakta stabilnosti Jugoistočne Evrope će, zajedno sa Misijom OSCE-a u BiH i drugim međunarodnim organizacijama, podržati održavanje ovakve radionice, kako bi ona rezultirala konkretnom pomoći organima Civilne zaštite Općine Trebinje, u smislu donacije nove cisterne i druge opreme za gasioce požara na ovom terenu. Svi činioци civilne zaštite u BiH trebalo bi da naprave kratkoročnu i dugoročnu analizu kako se može reagirati na rješavanje pitanja na ovom polju. Na navedenoj radionici trebalo bi da učestvuje što veći broj operativaca koji će neposredno djelovati u budućim akcijama gašenja požara, a potrebno je pozvati i predstavnike ambasada Crne Gore i Hrvatske u BiH.

Zaključci:

1. Navedeni susret s predstavnicima Općine Trebinje, Civilne zaštite, PVB Trebinje i drugim učesnicima rezultirao je informacijama neophodnim za bolje organiziranje radionice koju bi Zajednička komisija trebalo da organizira najkasnije do sredine aprila 2008. godine;
2. Na navedenu radionicu, u čiju organizaciju će se uključiti predstavnici Misije OSCE-a u BiH i predstavnik DPPI Odjela Pakta za stabilnost Jugoistočne Evrope, treba pozvati predstavnike nadležnih parlamentarnih tijela za oblast civilne zaštite i zaštite od požara, resornih ministarstava, te lica koja se neposredno bave pitanjem civilne zaštite i gašenjem požara iz BiH, Hrvatske i Crne Gore, s naglaskom na predstavnike tri susjedne općine: Trebinje, Dubrovnik i Nikšić, te predstavnike ambasada ovih država u BiH.

Sekretar
Zajedničke komisije
Dragica Hinić

Predsjedavajući
Zajedničke komisije
Branko Zrno

